9-6-2026

Onderhoudsplan Wapserveensche Aa

Intern

Onderhoudsplan Wapserveensche Aa

Organisatie	Waterschap Drents Overijsselse Delta
Auteur	[redacted]
Functie	Projectleider
Contact	[redacted]

Documentversie	V3.01
Datum	9 juni 2026
Formatversie	v4.0
Formatdatum	Juni 2023

Inhoudsopgave

1. Projectinformatie 1
1.1. Inleiding 1
1.2. Onderhoud, beheer en eigendom 1
2. Onderhoud 4
2.1. Gewenst onderhoud per punt object 7
2.2. Gewenst onderhoud per vlak object 9
2.3. Maatwerk afspraken/ instructie / inzet protocollen 9
2.4. Inzet machines 11
2.5. Afspraken met de omgeving 11
3. Onderhoudskosten 11
3.1. Onderhoudskosten in begroting 11
3.2. Vergoedingen 12
4. Monitoring gewenste onderhoud 12

1. Projectinformatie

1.1. Inleiding

Dit Onderhoudsplan maakt onderdeel uit van een serie bestanden dat samen de 'Overdracht Assets' vormt. In totaal bestaat de Overdracht Assets uit de volgende onderdelen:

1) Projectplan
2) EBO overzicht en kaart
3) **Onderhoudsplan** (dit document)
   In dit Onderhoudsplan wordt het gewenste onderhoud beschreven, evenals afspraken met de omgeving, onderhoudskosten en de wijze van onderhoud en monitoring.
   NB 1: Onderhoud is meer dan het dagelijks werk dat nodig is om het feitelijke op orde te houden. Er wordt onderscheid gemaakt in Gewoon Onderhoud (verzorging) en Buitengewoon Onderhoud (renovatie en algehele vervanging).
   NB 2: Let op! In plannen wordt ook wel gebruik gemaakt van het onderscheid DO-GO, waarbij DO staat voor dagelijks onderhoud en GO voor groot onderhoud. Zorg dat dit aangepast wordt naar de hiervoor beschreven termen.
   NB 3: Hier ook opnemen hoe om te gaan met waterbergingen (wanneer in zetten/onderhouden), instructies voor (afsluitbare) vispassages (wanneer open en dicht) en overige "specials" die in het betreffende project aan de orde zijn. Alle objecten dienen te zijn voorzien van een onderbouwende beschrijving met (indien nodig) instructies.
4) Plan peilbeheer met peilvakonderbouwing
5) Inventarisatieblad Kostenoverzicht met raming
6) Revisie en meetwerk

1.2. Onderhoud, beheer en eigendom

Het plangebied van project Wapserveensche Aa ligt in het noordelijk deel van het werkgebied van Waterschap Drents Overijsselse Delta, hoofdzakelijk binnen de gemeente Westerveld en voor een klein deel binnen de gemeente Steenwijkerland. Aan de westelijke kant vormt stuw de Wulpen de grens. Het omvat de Wapserveensche Aa en de Kwasloot, met de verschillende stuwen. Oostelijke aangegeven de Zekte en de Slingergruppe, die de Wapserveensche Aa en Kwasloot voorzien van water vanaf de Drentsche Hoofdvaart.

Het bovenstroomse deel van de Vledder Aa ligt grotendeels in het Drents-Friese Wold; natuur voert hier de boventoon. Na de samenkomst met de Wapserveensche Aa kenmerkt de benedenloop van de Wapserveensche Aa zich door agrarisch landgebruik met verspreide stukken natuur. Het landschap is zeer open en langgerekt. De originele beekloop van het huidige waterlichaam is landschappelijk gezien nauwelijks nog herkenbaar door normalisatie ten behoeve van de landbouw. Er komt zowel veeteelt voor in de vorm van agrarisch grasland en maïsteelt als akkerbouw in vorm van de teelt van aardappelen, granen, bieten en overige landbouwgewassen.

Naast landbouw vormt natuur een belangrijke functie in het plangebied. In en nabij het plangebied liggen Natura 2000-gebieden ‘Drents-Friese Wold & Leggelderveld’ (noorden) en het ‘Holtingerveld’ (zuidoosten). Deze natuurgebieden alsmede diverse percelen langs de Wapserveensche AA vallen tevens onder het Drentse natuurnetwerk.

Figuur 1 - Plangebied Wapserveense Aa (rood = Wapserveensche Aa / blauw is Kwasloot)

2. Onderhoud

Gewenste onderhoud per lijn object

Legger Nummer	EBO nummer	Onderdeel	Maaicode	Oneven voorjaar, Rijzijde/maaisel	Oneven najaar, Rijzijde/maaisel	Even voorjaar Rijzijde/maaisel	Even najaar Rijzijde/Maaisel	Onderhoudsmaterieel	Onderhoud via	Plaats maaisel	Bijzonderheden
		-Watergang -Kering(en) -NVO		**LR/LR L/L R/R L/R R/L**	**LR/LR L/L R/R L/R R/L**	**LR/LR L/L R/R L/R R/L**	**LR/LR L/L R/R L/R R/L**	**- Smalspoor - Breedspoor - Varend**	**- Pad - Route**	**- 0.30m van insteek, - Op de insteek, - Op bulten, - >0.3m van insteek. - Afvoeren**	**Bijvoorbeeld Aangepaste onderhoudsmethode of een verwijzing ergens naar.**
	Kwasloot	Watergang (Blauwe bakje)	Maaicode J2	L/L	R/R	R/R	L/L	Smalspoor	Pad	Op naast gelegen onderhoudspad	
	Kwasloot	Cultuurtechnische oever	Maaicode J2	L/L	R/R	R/R	L/L	Smalspoor	Pad (L)en route (R)	Op naast gelegen onderhoudspad	
	Kwasloot	Smalspoor onderhoudsroute	Maaicode J2	L/L	R/R	R/R	L/L	Smalspoor	Pad	Op naast gelegen onderhoudspad	
	Wapserveensche Aa (traject 3 sprong Vledder Aa – 3 sprong Kwasloot)	Watergang (Blauwe bakje)	Maaicode J2	L/L	L/L R/R	L/L	L/L R/R	Breedspoor Kraan met maaikorf	Pad	Op naast gelegen onderhoudspad	Voorjaar alleen maaien bij teveel opstuwing in inlaat seizoen.
	Wapserveensche Aa (traject 3 sprong Vledder Aa – 3 sprong Kwasloot)	Cultuurtechnische oever	Maaicode J2		L/L R/R		L/L R/R	Breedspoor Kraan met maaikorf / Smalspoor maaihark	Pad	Op naast gelegen onderhoudspad	
	Wapserveensche Aa (traject 3 sprong Vledder Aa – 3 sprong Kwasloot)	Breedspoor onderhoudspad	Maaicode J2	L/L R/R	L/L R/R	L/L R/R	L/L R/R	Breedspoor met klepel	Pad	Op naast gelegen onderhoudspad	

	Bekkenpassage 3 sprong	Vispassage Bekkenpassage	Maaicode N	R/AF	R/AF	R/AF	R/AF	Smalspoor	Pad	Afvoeren	
	Wapserveensche Aa (traject 3 sprong Vledder Aa – Helomaweg)	Watergang (Blauwe bakje)	Maaicode J2	L/L	L/L R/R	L/L	L/L R/R	Breedspoor Kraan met maaikorf	Pad	Op naast gelegen onderhoudspad	Voorjaar alleen maaien bij teveel opstuwing in inlaat seizoen.
	Wapserveensche Aa (traject 3 sprong Vledder Aa – Helomaweg)	Cultuurtechnische oever	Maaicode J2	R/R	L/L R/R	R/R	L/L R/R	Smalspoor maai/hark	Pad (L) en route (R)	Op naast gelegen onderhoudspad	
	Wapserveensche Aa (traject 3 sprong vledder Aa – Helomaweg)	Smalspoor onderhoudsroute	Maaicode J2	R/R	R/R	R/R	R/R	Smalspoor met maaier	Route	Op naast gelegen onderhoudspad	
	Wapserveensche Aa (traject 3 sprong vledder Aa – Helomaweg)	Breedspoor onderhoudspad	Maaicode J2	L/L	L/L	L/L	L/L	Smalspoor met maaier	Pad	Op naast gelegen onderhoudspad	
	Wapserveensche Aa (Helomaweg – Stuw Wulpen)	Watergang (Blauwe bakje)	Maaicode K	L/L	V/AF	L/L	V/AF	Maaiboot en breedspoor kraan met maaikorf.	Pad	Op naast gelegen onderhoudspad	Voorjaar alleen maaien bij teveel opstuwing in inlaat seizoen. Spoor trekken met breedspoor kraan met maaikorf
	Wapserveensche Aa (Helomaweg – Stuw Wulpen)	Cultuurtechnische oever	Maaicode K		L/L R/R	L/L R/R	L/L R/R	Breedspoor Kraan met maaikorf /	Pad	Op naast gelegen onderhoudspad	

								Smalspoor maaihark			
	Wapserveensche Aa (Helomaweg – Stuw Wulpen)	Natuurvriendelijke oever	Maaicode 10 (maaien in blokken 100 m 1x jaar)		R/AF		R/AF	Breedspoor kraan met maaikorf	Route	Afvoeren	1e jaar extra inzet / monitoring exoten meegenomen in het project
	Wapserveensche Aa (Helomaweg – Stuw Wulpen)	Breedspoor onderhoudspad	Maaicode K	L/L R/R	L/L R/R	L/L R/R	L/L R/R	Breedspoor met klepel en smalspoor met klepel	Pad (R) en Route (L)	Op naast gelegen onderhoudspad	

Onderstaand de codes die het WS gebruikt en de verklaring hiervan.

ev-en-ov-on	**rijzijde**	**maaisel**	**OHM**	**omschrijving**	**P_R**	**Omschrijving**	**PLM**	**Plaats maaisel**
L/A	Links	Afvoeren	B	Breedspoor	P	Pad (smalspoor/eigendom)	>0,30	Minimaal 0,30 m uit de insteek (IBOOM)
L/L	Links	Links	S	Smalspoor	R	Route (door het land)	>0,30 m/bulten	Minimaal 0,30 m uit de insteek (IBOOM) op bulten
L/R	Links	Rechts	V	Varen			Afvoeren	Afvoeren
LR/A	Links + rechts	Afvoeren	VGT	Varen geen			Insteek	Op de insteek
LR/LR	Links + rechts	Links + rechts	Talud				Insteek/bulten	Op de insteek op bulten
R/A	Rechts	Afvoeren						
R/L	Rechts	Links						
R/R	Rechts	Rechts						
V/AF	Varen	Afvoeren/Afdrijven						
V/K	Varen	Op de kant						

2.1. Gewenst onderhoud per punt object

Legger Nummer	EBO nummer	Onderdeel	Specifiek onderhoud	Onderhouds materieel	Onderhoud via	Plaats maaisel	Bijzonderheden
		- Vispassage - Dam met duikers - Putten - Bootinlaatplaats - Maaiselverzamelplaats - Poel - Hekken - Afrastering	**- Machinaal maaien - Handmatig maaien - Baggeren - Reinigen**	**- Smalspoor - Breedspoor - Varend**	**- Pad - Route**	**- 0.30m van insteek, - Op de insteek, - Op bulten, - >0.3m van insteek. - Afvoeren**	**Bijvoorbeeld Aangepaste onderhoudsmethode of een verwijzing ergens naar.**
		vispassages	Jaarlijks controle en opnemen in onderhouds programma.	Handmatig	Pad en route	Afvoeren	Handmatig / rijdend
		Vuil barrière stuw	Reinigen	Breedspoor kraan	Opstelplaats	Afvoeren	Aansluitingen regelmatig controleren.
		Duikers	Jaarlijks controle	Breedspoor en smalspoor	Pad en route	Afvoeren	Handmatig / rijdend
		Bootinlaat en verzamelplaats	Jaarlijks controle en maaien	Breedspoor en smalspoor	Pad en route	Afvoeren	Handmatig / rijdend
		Perceelsduikers onder onderhoudsroutes en paden	Word vervangen als doorstroming gehinderd word door schade aan duiker. Doorstroom profiel verantwoording voor de perceelseigenaar				
		Beschoeiing	Opgenomen in het onderhoudsprogramma.				

		Afsluiters	Jaarlijks inspecteren en schoonmaken en testen				Handmatig

2.2. Gewenst onderhoud per vlak object

Legger Nummer	EBO nummer	Asset	Onderhoudscode	Specifiek onderhoud	Frequentie van onderhoud	Hoe is het onderdeel/object te bereiken?	ontvangstplicht	Maaisel
		-Berging **-NVO**		**-Maaien machinaal** **-Handmatig maaien** **-Baggeren** **-Reinigen**			**Wat moet er met het bagger/maaisel gebeuren (mededelen ontvangstplicht)**	**Wat moet er met het Maaisel gebeuren (mededelen ontvangstplicht)**
	Wapserveensche Aa tussen Helomaweg en stuw de Wulpen	NVO	N	Maaien machinaal	1x per jaar in blokken van 100 m	Onderhoudsroute	Afvoeren	Maaisel afvoeren

2.3. Maatwerk afspraken/ instructie / inzet protocollen

Er zijn exoten aanwezig in het gebied die bestrijding vragen. In het project WAP worden er daar waar werkzaamheden plaats vinden exoten initieel geëlimineerd voorafgaand aan de werkzaamheden, de partij die dit op zich neemt zal ook monitoring en nazorg uitvoeren gedurende een nader overeen te komen periode na afloop van de werkzaamheden. Dit betreft alleen de delen waar werkzaamheden plaats vinden in project WAP. Mochten er in het gebied nieuwe ''exoten haarden'' zijn dan zal afdeling BWSD deze kosten separaat aanvragen in een beheersplan/ kredietaanvraag buiten dit project.

2.4. Inzet machines

Voor het onderhoud worden de volgende machines ingezet. Het betreft deel varend onderhoud met de maaiboot en voor de oevers breed- en smalspoormachines. Op de bijgevoegde onderhoudskaart staat de routes van de betreffende machines weergegeven.

2.5. Afspraken met de omgeving

Afspraak	Joinnummer
Het onderhoud vindt plaats vanaf onderhoudspaden in eigendom van het Waterschap en beheert door de gemeente.	

De onderhoudsroutes gelegen op de aanliggende percelen deze is afgestemd met de betreffende perceeleigenaren. Er zijn geen specifieke afspraken gemaakt omtrent het onderhoud met de aanliggende eigenaren. Nadere afstemming omtrent grote hoeveelheid maaisel uit de Natuurvriendelijke oever moeten nog worden gemaakt.	
WDOD onderhoud de vispassage en zorgt dat het maaisel niet blijft liggen dit wordt bij elkaar geharkt en afgevoerd.	

3. Onderhoudskosten

3.1. Onderhoudskosten in begroting

Huidige kosten per jaar 15.343,=. Beheerkosten per jaar van de nieuwe werkwijze (exclusief exotenbestrijding) bedraagt €55.018,= per jaar dit geeft meerprijs van € 39.675,= ten opzichte van de huidige werkwijze.

Deze verhoging voor onderhoud wordt veroorzaakt door:

- Stijgende eenheidsprijzen ten opzichte van de raming opgesteld in 2024
- Het onderhoud van de vistrappen is bekend en toegevoegd
- De breedte van het blauwe bakje heeft tot gevolg dat er boot onderhoud aan toegevoegd is over de lengte van 5km
- De aanwezigheid van exoten betekent dat schoonwerken is opgenomen. Dit betekend in besmet gebied machines reinigen met heet water en voorzorgsmaatregelen nemen om verspreiding via stroming te voorkomen.
- Naast bestrijding waternavel is er een tweede exoot geconstateerd. De watercrassula dit vormt een groot risico voor het slagen van een NVO en zal intensief moeten worden gemonitord en eventueel bestreden.

Door wijzigingen in beleid (gedragscode) en aanpassingen die zijn ontstaan tijdens de RE fase zullen de kosten hoger uitvallen dan zijn weergegeven en vastgelegd in het projectplan. De meerkosten kunnen voortkomen uit arbeid die moet worden verricht om de vissluizen in de Kwasloot werkend te houden, aangepaste inzet van machines vanwege aangepaste gedragscode, geen breedspoor klepel voor taluds maar inzet smalspoor maaihark.

Onderdeel	**Hoeveelheid**
Natuurvriendelijke oever (maaicode N)	2540 meter
Vissluis stuw kwasloot 1	1
Vissluis stuw kwalsoot 2	1
Vispassage Stuw Olde Peereboom (vislift)	1
Vistrap bekkenpassage	1 stuks (350 m)
Vuil barrière stuw de Wulpen incl. vuilverzamelplaats	1 stuk
Maaibootinlaat	2

3.2. Vergoedingen

Vergoeding voor de percelen is niet van toepassing.

4. Monitoring gewenste onderhoud

Monitoring van de vispassages om de technische werking te controleren (verstoppingen, stroming, obstakels) in de vismigratieperiode (februari – juni) dit wekelijks monitoren. In de overige periode 1x per maand monitoren. Dit zal ondervangen worden door een onderhoudscontract met vislift b.v. In de onderhoudskosten is hier rekening mee gehouden.